

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Syllabus Errorum Historiae Suaui, de veritate facti; qui errores certissimis
testimonijs euidenter hoc Opere conuincuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11718

SYLLABVS

*Errorum Historia Suavis, de veritate facti; qui
errores certissimis testimonijs euidenter
hoc Opere conuincuntur.*

1. **R**identum non fuisse amplius missas ex Aula Pontificia litteras Mantuano, ob conceptas de ipso suspensiones, sed Simonetta. Quod euincitur esse fallum. *Lib. 17. cap. 4.*

2. Hac de causa fuisse expunctum, ex numero eorum qui à Pontifice delecti ad res Concilij deliberandas, Cardinalem Gonzagam, filium fratris Cardinalis Mantuani. Hoc etiam fallum. *Ibid.*

3. Pontificem succensuisse Camillo Oliuo, qui Mantuano à secretis erat, quòd hic non expleuerat ea quæ Oliuus promiserat. Romam à Mantuano non Oliuus, sed Pendasius missus fuit, & ne hic quidem eo tempore. *Ibid.*

4. Pontificem solitum acerbè de multis queri, quoniam hac ratione eos ad purgandas res gestas compellens, purgationemque admittens, sibi conciliabat. Ex cunctis monumentis liquet, Pontificem contrà omninò egisse. *Ibid.*

5. Legatos subterfugisse proponere Concilio volumen Ferdinandi, tot petitionibus refertum; & Archiepiscopum Pragensem, mutatis ad celeritatem equis, ad Aulam Cæsaris se contulisse, quò illum ea de re, deque Concilij statu edoceret. Verum contrà est, Legatos apertè Cæsareis Oratoribus ostendisse, quàm parum conueniret volumen illud exhiberi. Et Archiepiscopus rem probè intelligens, volumen retinuit; & iam accinctus ad Aulam Cæsaream petendam, quò Regem Bo-

hemia coronaret, spondit se operam daturum, vt Cæsarem ab eiusmodi proposito dimoueret: quod & præstitum patuit. *Ibid.*

6. In Concilio fuisse turbationem aduersus F. Amantium ex Ordine Seruorum B. Virginis, & Theologum Episcopi Sebenicensis. Res quidem vera est: sed aberrat Suavis in commemorando Amantij pronuntiatio, vnde turbatio. *Lib. 17. c. 6.*

7. Antonium Augustinum, in formula Canonis de Communione sub utraque specie, requisuisse quædam verba quæ probata non fuere, cum solus Episcopus Nimensis consentiret. Auctor tamen huius rei fuit non Augustinus, sed Duinius; & Ragazono assentiente ea verba recepta fuere, quippe Canonem magis declarantia. *Lib. 17. cap. 7.*

8. Legatos ex Lusitani Oratoris consilio reuocasse facultatem deferendi ad tempus Tridenti, quibusdam Episcopis concessam. Id tamen ex aperto Pontificis mandato fuit. *Lib. 17. c. 8.*

9. Simonettam, cum audiebat in Congressu proponi ea quæ ipsius consilijs aduersabantur, vsum operâ plurimorum Episcoporum, audacter facetorum, qui nonnullis primatijs Patribus offensis, ea die congregationis dissoluendæ occasionem darent. E contrario, nullo vniquam eius temporis monumento legitur, congregationem ob eiusmodi aculeos ante consuetam horam dimissam. *Ibid.*

10. Gabrielem à Veneur Gallum, Viuarien-

uariensem Episcopum, verba fecisse de quibusdam circa Ordinum collationem emendandis. Id temporis nec Gabriel, nec vllus ex ipsius natione Concilio interfuit. Ad hæc, non Gabriel à Veneur, sed Iacobus Maria Sala Bononiensis, Viuariensis hoc tempore Episcopus fuit. *Lib. 17. c. 9.*

11. Archiepiscopum Lancianensem oppugnasse facultatem concedendam Episcopis de coniungendis Sacerdotijs Pontifici reservatis. Sed Suavis narrat eius sententiam summa cum ingenij malignitate, diuersamque omnino ab eius exemplari. *Lib. 17. c. 10.*

12. Archiepiscopum Granatensem, cum poposcisset vt nescio quid adderetur Decreto de Eucharistia sub vtraque specie percipienda, id fuisse additum sub actu disputationis in illa eadem congregatione, in qua id ille petierat, & in eadem congregatione de eadem re fuisse latas ex improviso sententias; adeoque ea verba per vim ibi posita. Hæc tamen omnia peracta cum diuturna & sedata Patrum consideratione. *Ibid.*

13. Cum mota fuisset controuersia in eodem doctrinæ capite dum Sessio celebraretur, Alphonsum Salmeronem & Franciscum Turrianum Iesuitas, alterum de ea re differuisse cum Varmienfi Legato, alterum cum Cardinali Madruccio, persuadentes ijs, vt paterentur aliquid addi Decreto; atque ab his rem Legatis propositam. Sed præterquam quod Turrianus non nisi tribus post Synodi finem annis Societatem IESV ingressus fuit, propositæ res ibi nomine communi ab Episcopo sacrificante proponebantur, aut minori solemnitate ab eo qui à secretis Concilij erat; aut si quid extra morem contingeret, à primo Præsidi, qui nec Varmienfis erat nec Madruccius. At ea difficultas, vt Scripandus ad Borromæum

scribit, incessit vnum ex Legatis mande eiusdem diei, antequam templum adiretur. *Ibid.*

14. Additamentum illud, quia ex improviso propositum, fuisse à plebifque repudiatum. Et tamen complures docti Episcopi satis inter se differuerant de re antea multum satis agitata; & in eodem templo Guerrerus ostendit verba sancti Thomæ, contraria ijs verbis quæ addenda proponebantur. *Ibid.*

15. Eandem ob causam additamentum illud non placuisse alijs Legatis; sed ob loci dignitatem eos dixisse, in sequentem Sessionem illud differri. At patet ex laudatis Scripandi ad Borromæum literis, rem illam non voce propositam à duobus Cardinalibus inter rogandum sententias super recitatis Decretis, & alijs Præsidiibus id ægré ferentibus; sed per accuratum libellum, eumque Patribus exhibitum ex communi Legatorum consensu, antequam Sessio inchoaretur. *Ibid.*

16. Turrianum & Salmeronem in dicenda sententia petulanter transgressos fuisse præscriptum à Legatis mediæ horæ tempus, asserente Salmerone, sibi, vt Theologo Pontificio, haud tempus præscribendum; atque hunc, cum totum matutinum tempus dicendo absumpsisset, non nisi communia attulisse, nec digna memoratu. Hi tamen haud petulanter præscriptum tempus egressi fuere, cum Legati id concessissent. Salmeron solum restatus fuit, se malle tacere, quam in rebus adeò grauibus ea non dicere quæ conscientia suggererat. Nec modò non attulit communia, sed excitauit eam celebrem quæstionem, quæ ex ipsius Suavis testimonio diu Concilium exercuit, nempe, vtum Christus in Cœna seipsum sacrificauerit. *Lib. 17. c. 13.*

17. Georgium de Ataida Lusitanum Theologum, in congressu 24. Iulij habito

habito sententiam de sacrificio Missæ tulisse, ob quam malè audiit in Religio- nis causâ. Hic tamen numquam de eius Sessio- nis rebus locutus fuit eâ vel aliâ die. Id contigit alteri Theologo Lusita- no, videlicet F. Francisco Fureno Dominicano: & etiam huius sententia mul- tum diuersa fuit ab ea quam Sua- uis fingit. *Lib. 18. c. 1.*

18. Ataidam hac de causa paulò post è Concilio abijisse, ideoque eius nomen haud extare in Catalogis post finem Concilij editis. Contrâ non modò Ataida tunc è Concilio non abijt, sed quinque alios menses ibi postea moratus fuit. Furerius autem perstitit in Concilio vsque ad finem, eiusque nomen in Actis habetur. *Ibid.*

19. Didacum Lainium, Præpositum generalem Societatis IESV, Tridentum venisse 14. Augusti. Eò aduenit 24. Iu- lii. *Lib. 18. c. 2.*

20. Tres eiusdem Societatis viros conatos eum, haud vltimo loco contentum, præferre alijs Religiosorum Ordinum Præsibus. Et tamen hic non modò non recusauit, sed petijt vltimum locum. Et ad refellendum spar- sum de lite prærogatiuæ rumorem, extat testimonium legitimum, firma- tum subscriptione ipsorum Legato- rum, & præterea literæ ipsorum ad Borromæum, & Borromæi ad ipsos. *Ibid.*

21. Idcirco Lainium haud nomina- tum in Catalogis eorum qui Concilio adfuerunt. Et tamen in his extat eius nomen, inter alios Præsides Generales descriptum. *Ibid.*

22. Richardum Vercellentem, Canonicum Regularem, ad 16. Augusti iuisse interrogatum Oratores Gallos, num ex Gallia Episcopi in Concilium venirent, eosque stimulasse vt eorum aduentum sollicitarent: & partim ob hanc causam, partim ob alias suspicio-

nes de ipso conceptas, datam operam apud eius Præsidentem, vt ante Gallorum aduentum Tridento amoueretur; sed occupatum morte 26. Nouembrii. Hæc narratio, quantum spectat ad secun- dam partem, apparet falsa ex litteris Vicecomitis. *Lib. 18. c. 4.*

23. Eundem Abbatem, quò con- cessionem Calicis rejiceret, suam sen- tentiam confirmasse testimonio Basi- leensis Concilij, quod Calicis interd- ctum comprobaret: ideoque cum re- prehensus ab Imolensi Episcopo fuis- set, ortam inter ipsos vehementem contentionem. At Abbas dictum com- probauit auctoritate Constantiensis, non Basileensis Concilij. Et etiam si vsus fuisset testimonio Basileensis, non idè reprehensus esset; cum ferè in omnibus vtriusque partis sententijs re- uerenter illius Concilij auctoritates al- legatæ fuerint. *Ibid.*

24. Congressus de concessione Ca- licis absolutos die quintâ Septembris. Hi continuati vsque ad horas vesper- tinas sextæ diei. *Lib. 18. c. 5.*

25. Episcopum Capenbergensem in Styria, improbasse Cæsarianorum Oratorum accessum ad eam rem deli- berandam. Huiusmodi Episcopus no adfuit quidem, is verò qui improba- uit, fuit Episcopus Caprulanus, vel, vt alij efferunt, Caprulanus. *Ibid.*

26. Episcopos Hispanos contendi- disse à Legatis, vt in ea causa à con- gregatione remouerent eos qui si- mul & Episcopi erant & Oratores Cæsarei. Huius rei nulla mentio fit in Actis, eiusdemque temporis litte- ris. *Ibid.*

27. Episcopum Cauensem con- questum de sinistra Draconizij præ- dictione, si huiusmodi res negaretur. Conquestus fuit idem supra nomina- tus Episcopus Caprulanus. *Ibid.*

28. Capita de Reformatione propo-
X x x x x 3 sita

sita fuisse vndecim. Fuere quatuordecim. *Lib. 18. c. 6.*

29. Petente Oratore Gallico, qui Romæ degebat, fuisse à Pontifice commissum Legatorum arbitrio, euulganda nec ne essent Decreta de Sacrificio. Sed Pontifex id per summum arcanum Legatis commisit, negauit que Oratori Gallico id petenti. *Lib. 18. c. 7.*

30. In Sessione sexta lectas fuisse litteras Patriarchæ Syrorum. Hoc Suauis figmentum est. *Lib. 18. c. 9.*

31. In ea Sessione Patres viginti tres intercessisse Decreto, quo statuebatur Christum seipsum in Cæna obtrahisse. Duo tantum intercessere. *Ibid.*

32. Sententias fuisse confuse pronuntiatas, cum plures simul loquerentur. Et tamen duo illi, quod nihil absurdi committeretur, intercessere non verbis, sed syngraphis. *Ibid.*

33. Musottum, qui Cardinali Seripando erat à secretis, quadam proposuisse, ad Cardinalem Lotharingum à Concilij accessu abducendum; atque ea Romæ fuisse statim præstita. Sed præterquam quod Musottus id in sua narratione nullo pacto refert, ex Vaticanis tabulis patet, numquam Pontificem huiusmodi actibus consensisse. *Lib. 18. c. 13.*

34. Capita de Ordinis Sacramento proposita, fuisse octo. Ex omnibus Actis & ephemeride patet, fuisse septem; octauum verò haud fuit propositum, nisi longè postea quam Suauis narrat. *Lib. 18. c. 14.*

35. Theologos ad expendenda capita de Ordinis Sacramento, fuisse partitos in quatuor classes, & in omnibus fuisse de ijs rebus disceptatum. Classes fuere sex, & quælibet ex ipsis id præcipuum munus habuit, vt studia & disputationes conferret in capita sibi præscripta. *Ibid.*

36. In prima congregatione, 23. Se-

ptembris habita, fuisse locutus quatuor Pontificios Theologos; & ex his duos fuisse Sorum & Brauum Dominicanos. In ea tres tantum dixere, & ex ijs vnus tantum Pontificius fuit, nempe Salmeron. *Ibid.*

37. Fr. Simonem Florentinum, Cardinalis Seripandi Theologum, longam orationem habuisse de Episcoporum institutione die 2. Octobris. Hic Theologus haud eà die locutus fuit; imò nec ipse nec Brauus, à Suauis in primum congressum inducti, quidquam de huiusmodi capitibus dixere in omnibus illis cætibus, vt ipse qui haud numerabantur in tribus classibus quibus illa erant præscripta. *Ibid.*

38. Pontificem Legatis mandasse, vt curarent ipsius iudicio committi caput de mansione primo loco, sine Decreto: si hoc effici non posset, Decreto id statui curarent; & si hoc etià non succederet, darent operam vt Synodus per pœnas & præmia, non per dogmatis declarationem mansioni consulere. Sed in litteris de hac re scriptis à Borromæo, primo loco eligitur id quod Suauis narrat tertio loco electum; secundo loco alterum, vt Pontificis iudicio res crederetur, sed absque distinctione an per Decretum an sine eo conficeretur: atque ita proflus experientiâ comprobatum est. *Ibid.*

39. Sententias eorum, qui petierunt additamentum Canonis de Episcoporum institutione, fuisse nouem & quinquaginta. Fuere tres & quinquaginta. *Ibid.*

40. Numerum horum futurum fuisse maiorem, nisi quadam ex catharro contagio plurimos detinuisse. Porò cum de ijs rebus dixissent centum octoginta & vnus, necesse fuit paucissimos, non verò multos domi se continuisse morbi causâ. *Ibid.*

41. Legatos, post geminas priores Partum

Patrum congregationes de Episcoporum institutione, aduertisse, illam declarationem fore maioris detrimenti Sedi Apostolicæ, & Aulæ Romanæ, quàm ipsi existimassent. Et tamen hoc detrimentum principio animaduertuerunt; unde permoti fuerant ad tollendam eam particulam ex Canonibus sub Crescentio paratis. *Lib. 18. c. 15.*

42. Ob repulsam cuiusdam rei, Hispanis Legatorum nomine à Soro propositæ, eos cepisse consilium, ut Lainius de eo capite publicè differeret, ex quo Patres benè erga Pontificem animati, & inconsideranter in eam opinionem prolapsi, mutarent sententiam. Res à Legatis per Sorem Hispanis Episcopis proposita fuit, eiusque repulsa lata 28. Octobris. Quare hinc effici non potuit, ut copiosam illam dissertationem Lainius haberet, cum habita fuerit multis antè diebus, nempe 20. eiusdem mensis. *Ibid.*

43. Hanc Lainij concionem fuisse antè meditatam, & expensam inter quatuor Iesuitas ibi præsentis. At Iesuitæ tres tantum ibi, non quatuor aderant; nam Turrianus nondum eorum Societati nomen dederat. Et propterea extat inter Seripandi monumenta lucubratio Turriani, profus huic Lainij suffragio aduersa. *Ibid.*

44. De additamento, quod aiebant insertum Canoni de Episcoporum institutione sub Iulio, accidisse plurimum altercationis inter Mantuanum & Aialam, quo congregationis tempus consumptum, & vnumquemque sibi victoriam attribuisse ob ambiguam significationem Decreti & Canonis, sub Legato Crescentio confecti. Atque hoc totum vi falsum euincitur, & facti veritas ostenditur. *Lib. 18. c. 16.*

45. Legatos festinasse proponere Decretum de mansione ob prolixas Patrum de hoc querelas; his tamen

non satisfactum. E contrario mora sublata fuit ob aduentum Gallorum: tantumque à vero abest ut Patribus Decretum non placuerit, ut Episcopus Salmanticensis scripserit, illud cum magna omnium comprobatione fuisse sancitum. *Lib. 18. c. 17.*

46. Pontifice id temporis in morbum lapsa, Insulanum Oratorem Gallicum Romæ cum pluribus egisse, ut successor Tridenti eligeretur per nationum suffragia, & præscriptis prius futuro Pontifici legibus, unde Pium IV. valdè commotum. Hæc tamen haud Romæ agitata, sed solum fuere consilia à Lansaco ad Reginam Tridento missa; ut patet ex literis ab eo id temporis scriptis. *Lib. 19. c. 1.*

47. Cardinalem Lotharingum conatum efficere, ut suffragia ferrentur per nationes, ac domi suæ habuisse cœtum Gallicorum Patrum, qui affirmarint, iurisdictionem Episcoporum ad ius Diuinum pertinere. Porro vtrumque comperit fuisse falsum Gualterius Viterbiensis Episcopus. *Lib. 19. c. 4.*

48. Cardinalem Lotharingum callidâ ambiguitate de Mansionis Decreto locutum, ut eius sententia elici inde non potuerit. Contra, cum ei priuatim Legati Decretum communicassent, illis significauit quædam necessariò mutanda; & postea publicè in congregatione illud recepit cum multis conditionibus clavis, & Pontifici fauentibus. *Lib. 19. cap. 7.*

49. Illum, quò liceret Gallis liberè inuehi in Pontificis auctoritatem, abstinuisse congressu die 6. Decembris, ac fuisse causam mortem tunc vulgaram Antonij Nauaræ Regis. Sed præterquam quòd hæc suspicio nullius mentem subijt, nullus Episcopus in eo congressu licenter in Pontificiam auctoritatem diseruit. *Ibid.*

50. Legatos Cardinali Lotharingo propo-

propofuisse, fe Romam miffuros Epifcopum Viterbientem, vt ageret de Gallorum petitionibus; & Cardinalem affenfum. Sed reuera Legati propofuerunt Vicecomitem; quò poftea alia de caufa Tridento abeunte, in gratiam Lotharingi Gualterius delectus fuit. *Lib. 19. c. 11.*

51. Petitiones à Gallis propofitas, fuiffe ad Pontificem miffas per Gualterium. Miffæ sunt hæ petitiones per tabellarium tunc difcedentem. *Lib. 19. cap. 11.*

52. Gallos Oratores in exhibendis petitionibus denuntiaffe Legatis, fe, nifi Concilium generale fatisfaceret, per Gallicanas Synodos fibi fatisfacturos. Contrarium tamen contigit: fiquidem Oratores declararunt, & ex fcripto in petitionum præmio testati sunt, Regem profus omnia permittere iudicio Synodi, ad cuius supremam auctoritatem ea pertinere intelligebat Et Cardinalis Lotharingus Legatus dixit, fibi plures ex ijs displicere, & fore à fe, cum fententiam ferret, improbandas. *Ibid.*

53. Vnam fuiffe formulam Canonis de institutione Epifcoporum Romæ miffam. Formulæ fuere tres: atque vna, quam Suavis refert, valdè à vera difcrepat; vt & idem crasse fallitur in Canone octauo de Pontificis potestate. *Lib. 19. cap. 12.*

54. Veniffe ad Concilium Sabaudi Oratorem Epifcopum Aftenfem. Is fuit Marcus Antonius Bobba, Epifcopus Auguftæ Prætorix. *Lib. 19. cap. 15. & 16.*

55. Cardinalem Lotharingum fummopere inuectum in Pontificem, quali omnem Synodo libertatem adimeret. Lotharingus tamen Pontificem stimula bat, vt ad Tridentum propiùs accederet, quò præfens aut propior ordinem pacemq; Concilio pateret. *Lib. 19. c. 16.*

56. Plures Epifcopos, non benè erga Pontificem animatos, voluiffe agnofcere in Pontifice auctoritatem æqualem Chrifto vt homini, & quam inter mortales hic habebat; fed eam quidem auctoritatem quæ Petro fimilis erat: quod non fatis placuiffe vris Pontifici addictis; quippe veritis ne Pontifex remocaretur ad ebicuram & inopem vitam, quam Petrus duxit. At è contratio difceptatio, quantum ad æqualitatem fpectabar, hæc fuit. Videlicet, Patres Pontifici ftudiofi volebant vt Pontifex in regiminis auctoritate Petro æquaretur; alij verò difsentiebant, affimantes, auctoritatem fanctitate crefcere: ad eum pertinere Canonico rum librorum fcriptionem, quæ fanè Petro licuit, Pontifici non licet. *Ibid.*

57. Decanum Parifienfem dixiffe, non effe in Ecclefiæ potestate abrogare clandestina matrimonia; aque inde ortam litem inter ipfum & Salmeronem. Contrarium apertè apparet ex litteris Epifcopi Mutinenfis ad Cardinalem Moronum. *Lib. 20. c. 4.*

58. Capita rerum à Theologis Oeniponti expenfa iuffu Ferdinandi, fuiffe decem & feptem. Vera fuere duodecim, alia conficta. *Ibid.*

59. Petitionem Cardinalis Olij, pofcentis vt fibi liceret Epifcopatum fuum & Poloniam adire, Romæ innotuiffe eo tempore, quo poterat Pontifex inde permoueri ad novos Legatos, vt cogitabat, Tridentum deftinandos. Hæc tamen petitio Romam plurimis poft diebus perlata fuit, vt patet. *Lib. 20. cap. 6.*

60. Legatum Simonettam, cum poft Mantuani mortem ambiret primum inter Præfides locum (quippe Olius, etfi maior, languidior erat) difualiffimo Pontifici omnem in Concilio mutationem, vt periculofam. E contrario ex litteris Borromæi ad vtrumque fcriptis con-

constat, Pontificem ipsorum precibus sollicitatum, subrogasse duos Legatos Mantuano extincto, & Altempio digresso. *Ibid.*

60. In litteris vtrò citroque inter Cæsarem Pontificemque datus, plura scripta vicissim aculearè & contentiosè. Hoc falsum omninò est, vti patet ex ipsis litteris quæ extant *Lib. 20. c. 8.*

61. Camillum Oliuum, cum Mantuanam Cardinalis Mantuani corpus deportasset, ibi, diuersis causis obrentis, fuisse ad tribunal Fidei accersitum: sed reuera ob eam causam, quòd adhuc vigeret indignatio concepta aduersus Mantuanum, ob superiores de mansione contentiones. At Oliuus Tridenti retentus fuit post Mantuani obitum, cum ijs omnibus muneribus, quibus superstite Mantuano fungebatur; & post Moroni aduentum donatus fuit stipendio menstruo quadraginta aureorum presentis laboris ergò, ac præterea Pontifici commendatus, vt alijs præmijs ob antecedens promeritum exciperetur. *Lib. 20. c. 9.*

62. Nuntium pacis, in Gallia cum hugonotis firmatæ, Tridentum fuisse perlatum 20. Aprilis. Id tamen tribus hebdomadis antè in omnibus Tridentinis monumentis extat. *Lib. 20. c. 12.*

63. Cardinalem Moronum in congressibus cum Ferdinando habitis, illi ostendisse, nullum ex Concilio fructum sperabilem esse: quod falsum enuncitur. *Lib. 20. c. 15.*

64. Moronum cum Cæsare, eiusque filio Rege Romanorum, occultiora tractasse. At id temporis Rex Romanorum Oeniponte distabat, adeò vt nequam simul egerint. *Ibid.*

65. Cardinalem Lotharingum in suo suffragio asseruisse, Episcopatum & Cardinalatum inter se repugnare, adeoque improbasse Cardinales Episcopos.

Part. III.

Is tamen contrarium aperte propugnauit. *Lib. 20. c. 17.*

66. Eum in vnico congressu suum suffragium dicendo absoluisse. Ipsius tamen suffragium diuisum fuit in plures congressus; vnde ingens altercationum materia. *Ibid.*

67. Massarello, qui, cum non esset Concilio à secretis, ob calculorum morbum se subduxerat, fuisse suffragium Episcopum Campaniensem: atque ita per se compositam difficultatem de Cæsaris petitione vt duo essent à secretis Concilij, vt pote occasione Massarelli excitata. Id tamen diuersissimam sanè ratione contigit, vti patet ex *Lib. 21. cap. 3.*

68. Fuisse exaratam quamdam formulam responsi reddendi Burago, Regis Galliarum ministro, in qua pacificatio Gallica comprobabatur; sed illam, cum à Legatis Lotharingo ostensa esset, ab hoc fuisse improbatam, adeoque aliam formulam sicciorem exhibitam. Porro numquam Legati cogitarunt à Synodo quidquam proferendum quo huiusmodi pacificatio approbaretur: tantumque à vero abest, Lotharingum id illis dissuasisse, vt is è contrario in congregatione contenderit, ne Patres Regi mæstitiam adderent, factum huiusmodi malè interpretando. *Ibid.*

69. Comitem Lunensem medio circiter Iunio cœpisse euulgare mandata regia super particula *proponentibus Legatis*; quasi tunc ad se missa, vigente Galliarum Regina, quæ conata fuerat Philippum Hispaniarum Regem permouere ad translationem, cautata, Concilio Tridenti libertatem nullam esse. At Comes primam die quâ Tridentum attingit, & antequam ex Gallia in Hispaniam ea de re Orator mitteretur, regia hæc mandata Morono quam efficacissimè exposuerat. *Lib. 21. c. 5.*

70. Moronum nihil commotum ex

Y y y y ca

ea Comitum petitione, & ne voluisse quidem ut id Pontifici significaretur, gaarum, id actum in gratiam Reginae hoc urgentis, antequam haec decreuisset Pontifici in rebus Concilij satisfacere. Quod aded à veritate alienum est, ut non solum Legatis opus fuerit id ad Pontificem perscribere, sed etiam exhibere Oratori, si ipse in proposito persisteret, se Pontificis id praecipiens accepto iam mandato obtemperaturos. *Ibid.*

71. Ob responsum à Morono hac de re Pontifici redditum, scilicet, se potius cupere legationem deserere, quam huiusmodi declarationi vquam consentire, sollicitudinem fuisse collegis iniectam; cum Moronus de eo responso cum reliquis non deliberasset, ac insuper videretur velle supra alios insurgere. Porro extant geminae Legatorum litterae, communi consensu ad Pontificem scriptae, quibus haec eadem sententia continetur, omnibus profitentibus, se malle veniam potius abeundi, quam huiusmodi rem exequi. *Ibid.*

72. Casarem suasisse tunc Comiti Lunensi, ut Regem Hispanum ab eo proposito desisteret; & si dubitaretur, inde futurorum Conciliorum libertatem violatam iri: satis fore, si ea declaratio in fine Concilij poneretur. Hoc tamen multò antè, & ab ipsis Legatis Comiti propositum fuerat. *Ibid.*

73. Composito inter Oratores tumultu, ob praerogatiuam orto, Lotharingum proposuisse aliud temperamentum, ut duo disceptata capita omittentur. At tumultus sedatus fuit ineunte Iulio; & tertià Iunij missus fuerat Romam cum hoc Lotharingi temperamento is qui Gualterio ab epistolis erat. Et Musottus, qui tunc Lotharingo à secretis erat, eius comprobationem ad hunc detulit, quo tempore tumultus magis feruebat. *Lib. 21. c. 13.*

74. Cardinalem Lotharingum, ijs diebus Romam inuitatum humanissimis Pontificis litteris, statuisse ijs in rebus illi profus gratificari: quare post alios adhibitos conatus coactum fuisse illum cœtum ex multis primarijs Patribus, in quo iacta fuere fundamenta concordiae super mansione & Ordine ante generalem congressum. Hic tamen priuatus cœtus coactus fuit multò antè quàm Pontifex Lotharingum Romam inuitasset. *Ibid.*

75. Archiepiscopum Hydruntinum omnibus viribus sese concordiae opposuisse. Et tamen Legati illi tribuunt praecipuam eius rei laudem; & à Borromæo in litteris scriptis ornatur praclaro testimonio, quo nomine Pontificis significat, rem huic gratissimam ab Hydruntino factam. *Ibid.*

76. In Sessione vigesimatertia plerosque Hispanos consensisse Decretis doctrinam continentibus, adiectà conditione, ut Legati praestarent id quod sui Regis Oratori promiserant, nempe (quemadmodum Suauius ait) quando Pontificis auctoritas Florentinae Synodi verbis statueretur, etiam declaratum iri, institutionem Episcoporum pertinere ad ius diuinum. Sed è contrario patet ex Actis, solum tres Hispanos Episcopos, & non omnes assensisse illis Decretis apposità conditione: & ex his vnus, scilicet Auosmedianus, generatim mentionem fecit cuiusdam promissionis Legatorum super sexto & octauo Canone, haud exprimens cui vel quid promissum. *Ibid.*

77. Legatos, cum Comes Lunensis proposuisset ut Protestantes ad Concilium vocarentur, respondiisse, maturè se de ea re deliberaturos. At Moronus fidenter respondit, huiusmodi inuitationem fore inutilem. *Lib. 22. c. 1.*

78. Ab Oratoribus Hispanicis, Romæ agentibus apud Pontificem, fuisse excu-

cusatum Comitem Lunensem, qui Concilij fini aduersabatur. Hi tamen affirmarunt, id Regiæ mentis esse haud posse; & vehementes ad Comitem dedere literas, quarum exemplar exhibere Pontifici, qui & illud Legatis communicauit. *Ibid.*

79. Intercessionem Venetorum pro Græcis ipsorum diuionis, de matrimonio consummatorum dissolutione super causâ adulterij, fuisse circa quamdam mutationem in genere. Et tamen Veneti proposuere ipsam verborum formulam, quæ accepta est. *Lib. 22. c. 4*

80. Turbationem quæ Mediolanensis prouinciæ populos & Episcopos incusserat, quòd Hispanicum Fidei tribunal in eam prouinciã inducendum esset, sed tam ex eo tantum, quòd Hispani, edocti Belgicis turbis, incepto destitissent. At quies inde contigit, quòd Pontifex Mediolanensibus & Patribus significauit, sibi certum ac firmum, eiusmodi tentamento repugnare. *Lib. 22. cap. 8.*

81. Pontificem, cognitis varijs Oratorum petitionibus super morum emendatione, exarsisse ad finem Synodo imponendum. Et tamen antè id ardentè Legatis commendarat. *Ibid.*

82. Gallos Oratores, quòd Patres cohiberent à Decreto quod super Principibus molebantur, euulgasse mandatum quo iubebantur contestatione uti; sed contrà quàm uellent euenisse, cum permouissent plusquam centum Patres, ut scripto conspirarent, se de nullo capite dicturos, nisi caput de Principibus reponeretur. At Oratores adeò celauere illud mandatum, ut non solum Episcopi, sed ne Legati quidè, & Cæsarei illud odorari puerint. Insuper Patres de eo capite fremuere 10. Septembris: adeoque hic fremitus non potuit oriri ob regium mandatum, quod, uti Suauis narrat, undecimo

eiusdem mensis perlatum fuit. *Lib. 23. cap. 1.*

83. Pontificem arbitratum se, in ijs quos cum Cardinali Lotharingo habiturus erat sermones, superaturum Concilij difficultates, præcepisse Legatis, ut Sessio, nisi præscripto tempore haberi posset, ad duos menses protraheretur. Porro Pontifex nunquam dubitauit, Sessionem præscripto tempore haberi non posse, nisi post euentum: cumque ab hac mora alienissimus esset, ubi audiit prorogam Sessionè, se id agere iulisse Legatis significauit. *Ibid.*

84. In congregationibus fuisse sententias dictas supra viginti capitibus. Monumenta omnia perhibent, hæc fuisse capita viginti & unum. *Ibid.*

85. Comitem Lunensem, cum petijset ut in causis Episcoporum Pontifici reseruandis iura Tribunalium Fidei conseruarentur, imputasse Hispanicorum Canonorum seu Capitulum Procuratori eam durtiam, quam Præsides in illo negotio ostenderant, adeoque illum ad discessum compulisse. At discessus denuntiatio, & ipse discessus coniungere multò ante illud obstaculum, quod non potuit à Comite Procuratori, sed Episcopis aduersantibus imputari. *Ibid.*

86. Fuisse publicè disceptatum de coniugijs clandestinis, & omnia capita Patribus communicata post prorogationè. Vtrumque antè contigit, & ea de causa, ut prorogatio impediretur. *Ibid.*

87. Cæsarem super capite ad Principes spectante scripsisse Morono: Omnia mala præterita fuisse orta ex oppressionibus per Ecclesiasticos tentatis in populos & Principes. Et tamen in tabulis publicis ne minimum quidem eius rei vestigium cernitur. *Ibid.*

88. Oratores Gallicos incitatos fuisse ad paratam contestationem verbis cuiusdam Episcopi, qui in eadem con-

gregatione, die 22. habitâ, acriter differuerat, reponendum esse caput de Principibus, iam sepositum. At Oratores biduo antè petierant ac impetrarant à Legatis facultatem publicè nomine Regis loquendi, celatâ tamen re de qua locutari. *Ibid.*

89. Contestationem Ferrerij respondere sensis quæ ipsi Lotharingus significarat. At in volumine literarum, Parisijs edito, extat Epistola Lotharingi ad Regem, in qua ostendit se contra id mandatum sentire. *Ibid.*

90. Visum Gallis esse, à decimoquarto legum capite tollendos prouentus quos Annatas dicimus; etsi aliter postea factum fuerit. Hoc maximè falsum est, quippe Lotharingus & plures alij apertis verbis eas præseruauerunt; neque unquam in conuentu relatum fuit de ijs expungendis. *Lib. 23. c. 3.*

91. Episcopos Gallos à Pio Religionis causâ abdicatos fuisse quinque. Fuere septem. *Lib. 23. c. 6.*

92. Sententiam aduersus ipsos fuisse pronuntiatam 13. Octobris. Fuit pronuntiatâ 22. eiusdem mensis. *Ibid.*

93. Cardinalem Osum simulasse se ægrotum, ne interesset postremæ de Matrimonio congregationi; cum religioni sibi duceret consentire Decreto de clandestinis nuptijs, atque id verbis testatum. At Mendozæ Acta nihil hac de re memorant; Acta verò Paleotti contrarium omnino produnt. Insuper idem Osius postredie suum suffragium, quo Decreto aduersabatur, ex scripto misit, neque in eo ulli religioni sibi duxit, suam in ea re iudicium Pontificis iudicio subijere. Quin eius morbus tum diuturnus & manifestus fuit, ut non modò per eos dies congregationi & Sessioni interesse non potuerit, sed sequenti tempore viribus fuerit ad id imbecillis, ut non ei liceret subire partem laborum quos collegæ tolera-

bant, quod multo cum dolore apud Pontificem excusauit. *Lib. 23. c. 27.*

94. Omnes consensisse Decretis Fidei super Matrimonio. Et tamen præter Moronum, & alios qui duodecimo repugnarunt, & præter Lotharingum aliosque, qui sexto resisterunt, sparsim complures sese illis obiecerunt. *Lib. 23. cap. 9.*

95. Decretum illud reformationis, cui insertum additamentum fuerat petente Oratore Hispano, fuisse quintum, in quo agitur de ijs à quibus cognoscendæ sunt criminales Episcoporum causæ. Hoc sextum fuit super facultate Episcopis concessâ absoluedi sibi subiectos à quolibet crimine, etiâ hæresis occultæ in foro interiori. *Lib. 23. c. 10.*

96. Decreta super morum emendatione edita, esse decem & nouem. Sunt viginti. *Ibid.*

97. Decretum, super distributione prouentuum Ecclesiasticorum Episcopis præscribenda, fuisse correctum adnitente Zambeccaro Episcopo Stilmenensi. Correctum fuit adnitentibus Lotharingo, Guerrerero, & alijs, ut colligitur ex Episcopi Salmanticensis Actis. *Ibid. Lib. 24. c. 3.*

98. Vargam, Hispanicum Romæ Oratorem, quantumuis à Comite Lunensi sollicitatum, noluisse rursus insistere quò Concilium protraheretur, tam ob Pontificis morbum, quàm ob responsum paucis antè diebus ab eodem Pontifice redditum, quo is testificatus est, se rem Concilij libertati permittere, Contrarium habetur in litteris Borromæi, ad Legatos 14. Decemb. datis. *Lib. 24. c. 4.*

99. Lainium eâ loquendi formulâ per hac, & non per hoc, quâ obtinuit ut Societas IESV exciperetur à Decreto decimosexto, quo agitur de rebus non ante tyrocinium renuntiandis, per fraudem fecisse eandem Societatem immunem ab alijs rebus, quæ in quindecim

cim capitibus antecedentibus continentur. E contrario illa formula *per hæc*, posita fuit ex mente Concilij, vti res exigebat. Neque idem vniquam agitatum fuit de Societate IESV subtrahenda ijs legibus, quæ superioribus capitibus continentur. *Lib. 24 cap. 6.*

100. Lainium exposuisse, nullis alijs Ordinibus religiosis concessum fuisse, vt post longum tempus Professionem religiosam impertiri possent. Ex libris cunctis de Instituto Societatis editis contrarium patet. *Ibid.*

101. Tunc à Lainio iactum fundamentum, super quo posteri lesaicae possent struere singularem viuendi rationem, quæ in eorum Societate apparet. Porro Synodus ipsa, & eodem loco affirmat, eorum institutum esse iam à Sede Apostolica confirmatum, scilicet primum à Paulo III. & mox à Iulio III. *Ibid.*

102. In fine postremæ Sessionis, cum Patres interrogati fuere, num ipsi placeret vt Concilium finiretur, & Præsides nomine ipsius Concilij poscerent à Pontifice omnium Decretorum confirmationem, suffragia de hac re proposita, non fuisse de more singula. im data, sed ab omnibus simul responsum, placet. Contrarium reliquit scriptum Astolphus Seruantius, qui adfuit, & erat amanuensis Massarelli, qui Concilio à secretis erat. *Lib. 24. c. 8.*

103. Leuitati ac vanitati communiter tributum fuisse, quod Cardinalis Lotharingus elatâ voce inceperit proferre, post Concilij finem, Patrum acclamationes; cum admodum non deceret talem Antistitem ac Principem illud muneris, quod potius conueniebat Diaconis Synodi, quàm Archiepiscopo & Purpurato adeo insigni. At monumenta quibus hoc narratur, non aliud perhibent, quàm Cardinalem Lotharingum fuisse hac de causa communi plausu exceptum. *Ibid.*

104. In fine Concilij non fuisse postulatam ab Oratoribus Principum vt suam subscriptionem adijcerent, ob Galli absentiam: siquidem si horum subscriptio inter alias desideraretur, declararetur, Gallos non recepturos Synodum. Et tamen ab omnibus Oratoribus Tridenti manentibus, præterquam à Comite Lunensi, qui id præstare recusauit, biduo post finem Concilio inpositum postulatæ sunt, atque ab ijs datæ acceptationes per amplissimam verborum formulam, ac subscriptiones, actis cum legitimis tabulis firmatis à duobus Concilij Actuarijs, ac seiunctis à Patrum subscriptionibus. *Ibid.*

105. Pontificem admodum perplexo animo fuisse, num Concilium confirmandum sibi esset, ob querelas Aulicorum, & vniuersalem Cardinalium opinionem: fuisse in eam rem deletum Purpuratorum cœtum; eorumque sententias narrat quasi de re quæ in ancipiti penderet. At Pontifex statim, necdum omnino confirmatis ex morbo viribus, congregationem Purpuratorum aduocauit, in qua restatus fuit, velle Concilium & à se confirmatum, & ab alijs seruatum. Et præterquam quod id in Actis Senatus habetur, extat hac de re epistola Ptolomei Gallij, qui erat Pontifici à secretis, ad Vicecomitem, in Hispania Nuntium, data die 5. Ianuarij 1564. Et tam ex Actis, quàm ex epistola patet, quàm diligentissimè Pontificem curauisse, ne in Senatu aut alibi quidquam fieret contra Synodi leges. *Lib. 24. c. 9.*

106. Pontificem non aliud vidisse Synodi Decretum, nisi illud quo confirmatio petebatur, adeoque confirmasse id cuius sententiam ignorabat: atque hic refert quoddam responsum, ex quo arguit modicam Concilij libertatem in statuendis rebus propositis.

Yyyy 3 Sed

SYLLABVS ERRORVM HISTORIÆ SVAVIS.

Sed in diplomate confirmationis, sancito ex Senatus-consulto, & Cardinalium subscriptione firmato, habetur, Pontificem cognouisse omnia illa Decreta esse Catholica, & populo Christiano vilia. Insuper satis compertum erat, Decreta cuiuslibet Sessionis alia post alia venisse non modò in manus Pontificis, sed omnium hominum qui Latinas litteras callerent: & tam super hoc quàm super Concilij libertate legenda. *Ibid.*

107. Gallos nullo pacto probasse, à Mendicanibus possideri posse bona quæ vocant stabilia; atque hanc dixisse esse artem Pontificis, quæ Cænobia, vbi probè opulenta euasissent, in commendâ, vti vocant, abeunt. At Ordines quorum bona abire in commendas, monachorum fuere, quibus nullum nuncupatum est votum non possidendi bona stabilia; quippe hoc votum, si vniuersalitas & frequentia spectentur, à Mendicanibus primùm emissum est. Præterea Galli, etsi in pluribus reformationis legibus Concilium haud receperint, nullam tamen difficultatem opposuere huic facultati, Mendicanibus concessæ acquirendi bona stabilia, vti re ipsa patet. Et non solùm non displicuit ipsis hoc Decretum ea de causa, quòd huiusmodi bona post: à in commendationem abeant; sed præcipuum obstaculum à Regina & Regiis ministris obiectum, vnde & Concilij acceptatio præpedita, illud fuit, quòd videlicet huiusmodi commendationes seu commenda tollerentur, cum illæ in Gallia ex toto à Regis arbitrio penderent. *Lib. 24. c. 10.*

108. In Germania leges disciplinæ ne apud Catholicos quidem magni factas. Hoc dictum experientia apertè repugnat. *Lib. 24. c. 12.*

109. Cæsarem & Bavarum, quò Catholicis satisfacerent, vehementissimè à Pontifice petiisse vsum Calicis, coniu-

gium sacerdotum, aliæque legum Ecclesiasticarum laxamenta. Hoc de Calice verum est: sed repugnat iis quæ Suavis principio scripsit, videlicet, postquam Concilium concessionem Calicis Pontificis arbitrio permisit, illam à Cæsare non amplius postulatam; siquidem populi id à Concilij potestate, non à Pontifice accipere volebant. Hic tamen error apertè reuincitur. *Lib. 18. c. 9 & lib. 22. c. 10.* Porò de re præsentu legendus *Lib. 24. cap. 12.*

110. Pontificem in nouo Cardinalium delectu, habito quindecim mensibus post Synodi finem, legisse complures ex ijs qui suam ipsi operam fideliter impenderant, & ne vnum quidem lectum ex ijs qui assertere, mansionem aut institutionem Episcoporum esse ex iure Diuino, quantumvis alioquin Purpuram mererentur. Et tamen inter hos, quos numerat ad Purpuram eneetos, nonnulli numerati fuere, qui in Concilio parum egerunt: & contra, aliqui omilli qui validissimè iura Pontificum tutati, ex quibus duo alio tempore ad Pontificatum peruenerunt. Immo nihil detrimenti potuit accidere Patribus eam sententiam propugnantibus, cum Pontifex ipse, quemadmodum Orator Venerus in sua narratione affirmat, demum in eadem esset sententia, & venient quidquam contra illam agitari, consentiens conformari Decretum ijs verbis quæ eiusmodi sententiæ maximè fauerent; quam postea communiter secuti sunt Scriptores erga Sedem Apostolicam præ aliis obsequentissimi. *Lib. 24. cap. 13.*

Alij innumerabiles Suavis errores, qui in Historiæ progressu resellantur, haud recensentur in hoc syllabo: seu quia necessaria esset proluxa narratio, seu quia eorum confutatio pendet non à solis facti probationibus, sed à ratiocinatione, seu alias ob causas.

INDEX